

Afsluitende bijeenkomst "Leven met Bagger"

Met de voeten in de bagger, nu
dromend van schone sloten, later

Woensdagavond 13 december 2006 vond de afsluitende bijeenkomst van het project "Leven met Bagger" plaats in het Rijnlandhuis van het Hoogheemraadschap van Rijnland. In het project "Leven met Bagger" zijn mogelijkheden voor de verwerking van bagger in het eigen beheergebied geformuleerd. Het nieuwe is dat Rijnland dat samen met belanghebbenden heeft gedaan. Na 4 workshops en 2 bijeenkomsten op locatie kunnen de resultaten gepresenteerd worden. In het oog springend is het Kansarpalet voor Baggerverwerking dat aan de bestuurders werd overhandigd. Rijnland gaat een top 5 van realistische kansen voor verwerking van bagger in de regio volgend jaar verder uitwerken. Omdat Rijnland de besluitvorming zo transparant mogelijk wil laten verlopen zijn de meetgegevens over de baggerkwaliteit toegankelijk gemaakt. De vernieuwde website "Baggeren in Rijnland" werd officieel geopend door Wim van der Hoeven.

Wim van der Hoeven, bestuurder van Rijnland, heet de aanwezigen welkom en benadrukt in zijn speech het belang van samenwerking tussen de verschillende overheden. Omdat waterbeheer, inclusief baggeren, is geïntegreerd in alle onderdelen van het dagelijkse leven is iedereen waterbeheerder. De aanwezigheid vanavond van mensen uit verschillende hoeken geeft uitdrukking aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het waterbeheer.

Het afgelopen jaar is in de workshops intensief nagedacht over baggeren. Baggeren is nodig voor een gezond watersysteem, maar vooral om het overtollige water te kunnen blijven afvoeren. De afgelopen decennia is het baggeren er bij ingeschoten, maar vanaf 2004 heeft het de volle aandacht: tot 2020 zal er ongeveer 7 miljoen m³ bagger weggehaald worden.

Rijnland heeft gekozen voor een nieuwe benadering waarbij belanghebbenden in de regio de kans krijgen oplossingen voor de verwerking van zoveel bagger aan te dragen. Hiermee hoopt Rijnland lokale verwerkingsmogelijkheden te kunnen identificeren, maar daarnaast ook bewustzijn en begrip bij de bewoners en andere betrokkenen te ontwikkelen. In samenwerking met TNO is daarom het project "Leven met Bagger" gestart. Het afgelopen jaar is door alle deelnemers intensief nagedacht over het baggeren en waar de bagger naar toe kan. Die maatschappelijke discussie verliep met vallen en opstaan, maar uiteindelijk zijn er resultaten om trots op te zijn!

Adriaan Slob van TNO prijst de moed van Rijnland om deze keer eens niet de deksel op de discussie te houden, maar openhartig naar buiten te treden. De TNO - benadering beschouwd een proces als dit als een ontmoeting tussen verschillende werelden, met verschillende talen en argumenten. Nadat in de eerste twee workshops de noodzaak van baggeren en de mogelijke oplossingsrichtingen vanuit verschillende invalshoeken is belicht, ontstond er in de derde workshop spraakverwarring over de inhoud van het proces: kon dat niet concreter en meer gebiedsgericht? Het proces kreeg toen een wending die ertoe kon leiden dat tijdens de bijeenkomsten in Voorschoten en Wassenaar veel kennis over het gebied is ingebracht. De kansen en voorwaarden zijn er en eigenlijk is dit het startsein voor een nieuw proces. Succes Rijnland!

Projectleider Erwin Witteman benadrukt nog eens de grote hoeveelheid resultaten die het participatieve proces heeft opgeleverd: er is een maatschappelijke discussie op gang gekomen, kennis samengebracht en veel informatief materiaal ontwikkeld dat verder verspreid kan worden dan alleen binnen Rijnland Zuidwest. De relaties met de gemeentelijke bestuurders zijn aangehaald en bovendien versterkt door de koppeling die tussen Ruimtelijke Ordening en Baggerverwerking is gemaakt. Vooral het kansenpalet, inclusief de algemene en locatiegebonden voorwaarden die vanuit de samenleving naar voren zijn gebracht, heeft veel waarde voor Rijnland. Het lijkt misschien een open deur om plannen af te stemmen, activiteiten in overleg te plannen en een aanspreekpunt te organiseren. Maar het verleden leert ons dat dat minder voor de hand liggend is dan het lijkt.

Al die resultaten zouden niet zijn bereikt zonder de inbreng van de deelnemers aan de workshops. Daarom wil Erwin hen, namens Rijnland, een toepasselijk cadeautje aanbieden: een schoenpoetssetje. Onder het motto: "met droge voeten in de bagger, nu dromend van schone sloten, later. De kansen zijn er. De uitwerking volgt. "

Drie vertegenwoordigers van de deelnemers kregen de gelegenheid hún visie op het proces "Leven met Bagger" te geven. Vanuit de 'beheerders' wil Otto Stolp kwijt dat Rijnland tevreden kan zijn over de resultaten voor de organisatie. Het is verdiend, want er is inzet getoond en Rijnland heeft de moeite genomen om veel overheids- en maatschappelijke organisaties bij het proces te betrekken. Wel vraagt hij zich af of diezelfde resultaten niet ook via bilateraal contact met gemeenten bereikt hadden kunnen worden. Bovendien, waarschuwt Otto, is er voornamelijk met vertegenwoordigers van burgers gesproken. In een vervolproces moet er écht met de burgers worden gesproken!

Wim Ter Keurs, een 'beschermer', vindt dat het proces na een misschien wat onduidelijke start duidelijke karaktertrekken van interactieve planvorming heeft gekregen. Heel anders dan de "over u, zonder u" benadering van menig andere overheid. Hiervoor verdienen de ambtenaren en bestuurders een compliment! Maar, Rijnland moet de openheid wel weten vast te houden! Rijnland zal aandacht moeten blijven besteden aan het motiveren van de gemaakte keuzes aan de samenleving en moeten blijven luisteren naar bezwaren én alternatieven van álle stakeholders.

Als voorzitter van de watersportbond wil 'gebruiker' Hans Hennis natuurlijk niets liever dan dieper vaarwater. De gezamenlijke exercitie die het proces "Leven met Bagger" was, heeft hem geleerd dat het begrip bagger een emotionele lading heeft. Vooral tijdens de deelsessies werd duidelijk dat mensen sommige verwerkingsmogelijkheden absoluut niet willen, maar ook dat zij direct alternatieven willen én kunnen formuleren. Als laatste spreker bedankt Hans Rijnland voor de gastvrijheid, het projectteam, TNO voor de begeleiding van het proces en alle deelnemers, omdat iedereen is blijven luisteren naar elkaars argumenten. Als dit ook in de toekomst wordt vastgehouden komt het zeker goed met de verwerking van bagger.

Na deze loftuigen overhandigt Erwin Witteman het kansenpalet aan de bestuurders.

Wim van de Hoeven verzekert de aanwezigen dat Rijnland er alles aan zal doen om de ingezette, open, benadering vast te houden. Daarom heeft Rijnland als eerste waterschap de meetgegevens over de kwaliteit van de bagger via haar website voor iedereen toegankelijk gemaakt. De deelnemers worden uitgenodigd om achter de computer plaats te nemen en te proberen te achterhalen van welke kwaliteit de bagger uit 'hun' sloot is. Naast de gegevens biedt de website ook uitleg over de betekenis van die gegevens.
